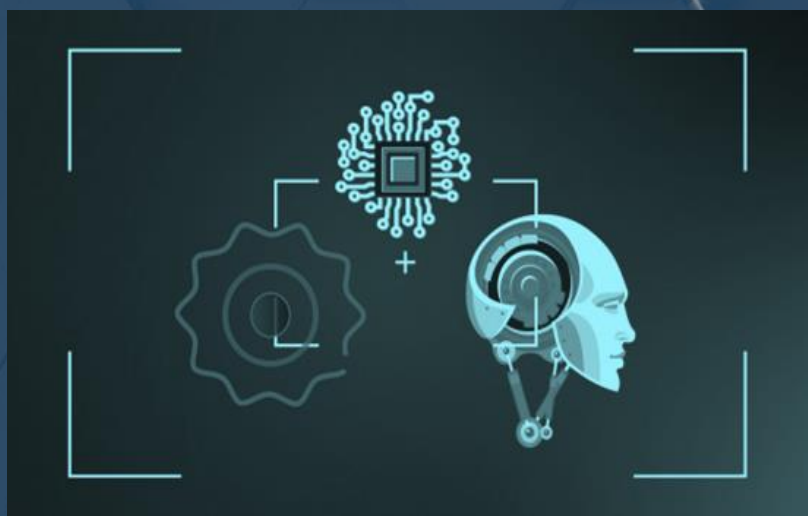

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ & ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣ 1.4 ΤΟΥ ΕΤΠΑ

Κείμενο Βάσης Τομέα ΒΥΦΑ

Προβλέψεις Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 για τις δεξιότητες ΕΣΕΕ

- Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων για έξυπνη εξειδίκευση, βιομηχανική μετάβαση και επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο του **Ειδικού Στόχου 1.4 του ΕΤΠΑ**.
- Η περίοδος 2021-2027 είναι η πρώτη προγραμματική περίοδος που οι δεξιότητες S3 υποστηρίζονται από νέο διακριτό Ειδικό Στόχο στο ΕΤΠΑ.
- Για την **ενεργοποίηση των δράσεων του ΕΣ 1.4** και την αποτελεσματική συνεισφορά στις προτεραιότητες της ΕΣΕΕ 2021-2027, προβλέπεται η επαρκής εξειδίκευση και προτεραιοποίηση των αναγκών σε δεξιότητες καινοτομίας ανά τομέα.

Το Κείμενο Βάσης

- Το παρόν Κείμενο Βάσης **υποστηρίζει τη διενέργεια της ΔΕΑ Δεξιοτήτων** και το έργο της Συμβουλευτικής Ομάδας και της Πλατφόρμας Καινοτομίας του τομέα
- Είναι ένα **δυναμικό κείμενο** που υποστηρίζει την **τυποποίηση της διαβούλευσης** με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και θα οριστικοποιηθεί μετά την παρούσα διαβούλευση
- Επιχειρεί μια **πρώτη χαρτογράφηση**, ως υπόβαθρο/υποστηρικτικό εργαλείο της διαβούλευσης στο πλαίσιο λειτουργίας των πλατφορμών καινοτομίας, μετά από έναν πρώτο κύκλο διαβούλευσης με τη Συμβουλευτική Ομάδα
- Αναπτύχθηκε στη βάση **Έρευνας Γραφείου** για τη συστηματική επισκόπηση της επιστημονικής εργογραφίας, αλλά και κειμένων γνωμοδοτήσεων ειδημόνων και επιτελικών αναφορών καθώς και δευτερογενούς ανάλυσης* *(Το σύνολο των αναφορών παρουσιάζεται σε Παράρτημα του Κειμένου)*
- **Διαμορφώθηκε** από τη ΓΓΕΚ και τις Συμβουλευτικές Ομάδες των τομέων, για την υποστήριξη της ευρείας διαβούλευσης
- Αναμένει **εισροές** τόσο σε θεματικό όσο και σε και περιφερειακό επίπεδο

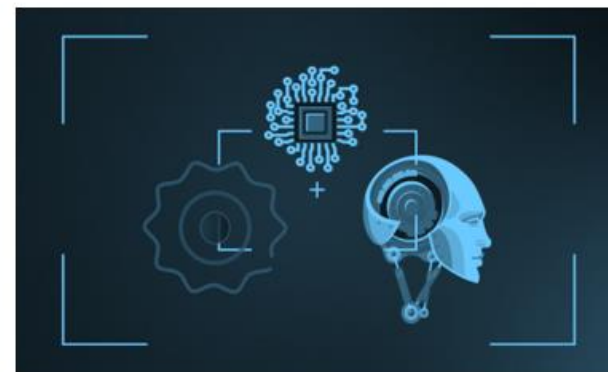
*Η ανάλυση είναι βασισμένη επίσης σε εθνικά και ευρωπαϊκά κείμενα στρατηγικής, κείμενα πολιτικής, τεχνικές και τομεακές μελέτες, στατιστικά στοιχεία από εθνικές και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων (ΕΛΣΤΑΤ, Εργάνη, ΔΥΓΠΑ, Μηχανισμός Διάγνωσης ΑΑΕ, ΑΑΔΕ, ΕΦΚΑ, Eurostat, ESCO) και θέσεις φορέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Στο στάδιο αυτό αξιοποιήθηκαν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα αναγκών κλάδων (όπου υφίστανται) για την ανάδειξη και των **μελλοντικών τάσεων** και **αναδυόμενων απαιτήσεων σε δεξιότητες**.

Δομή και Περιεχόμενο Κειμένου Βάσης Τομέα ΒΥΦΑ

Πίνακας Περιεχομένων

1	Η ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΞΕΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	3
1.1	ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2030	3
1.2	ΞΕΥΠΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	4
1.2.1	Στόχοι για μια πιο Ξευπνη Ευρώπη και η Εθνική Στρατηγική για την Ξευπνη Εξειδίκευση (ΕΣΕΕ) 2021-2027	4
1.2.2	Προβλέψεις Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 για τις δεξιότητες σχετικά με την Ξευπνη Εξειδίκευση	5
1.2.3	Οι δεξιότητες και η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης 2021-2027	11
1.3	ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΔΕΑ	12
2	ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΞΕΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ - ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΑ	15
2.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
2.2	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	16
2.2.1	Τεχνικές "Σκληρές" δεξιότητες (Hard Skills)	17
2.2.2	"Ήπιες" δεξιότητες (Soft Skills)	18
2.2.3	STEP δεξιότητες	18
2.3	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	20
3	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΞΕΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ - ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ - ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΑ	25
3.1	ΟΜΑΔΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ/ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΣΕΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ	25
3.2	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΣΣΕ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ	28
3.2.1	Παράγοντες ανάπτυξης δεξιοτήτων	28
3.2.2	Δεξιότητες καινοτομίας στο τομέα Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	31
3.3	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	48
4	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	50
4.1	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΡΙΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΣΕΕ 2021-2027 ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ	50
4.2	ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	60
4.2.1	Εθνικά	60
4.2.2	Ευρωπαϊκές Μελέτες - Πηγές	61
4.2.3	Διεθνείς Φορείς, Ερευνητικά Κέντρα & Think Tanks για τον Τομέα	62

Ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιομηχανικής μετάβασης και επιχειρηματικότητας, στο πλαίσιο του προγράμματος Ανταγωνιστικότητα 2021-2027

Κείμενο Βάσης για τη διεξαγωγή της ΔΕΑ Δεξιοτήτων
ΤΟΜΕΑΣ:

Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα

Ιούνιος 2025

Μεθοδολογία για την ανάπτυξη του Κειμένου Βάσης

Ανάλυση των
προτεραιοτήτων (3ο
επίπεδο εξειδίκευσης)
όπως αυτές καθορίζονται
στην Εθνική Στρατηγική
Έξυπνης Εξειδίκευσης
2021-2027

Αναγνώριση
Λειτουργικών
Περιοχών του τομέα
που σχετίζονται με τις
προτεραιότητες της
ΕΣΕΕ 2021-2027

Αναγνώριση
Απαιτούμενων
Δεξιοτήτων

Αναγνώριση
Βαθμού
Συσχέτισης

1

2

3

4

5

6

7

Συστηματική
επισκόπηση των
δεξιοτήτων και
επαγγελμάτων ανά
τομέα

Αναγνώριση Ομάδων
Επαγγελμάτων που
σχετίζονται σε μεγάλο
βαθμό με τις
προτεραιότητες

Χαρτογράφηση
Δεξιοτήτων σε σχέση
με Ομάδες
Επαγγελμάτων και
Προτεραιότητες

Επίπεδα ανάλυσης σχετικά με Δεξιότητες και Ομάδες Επαγγελματιών/Ειδικότητες

- Η παρουσίαση των προτεινόμενων Δεξιοτήτων και Ομάδων Επαγγελματιών/ Ειδικοτήτων που παρουσιάζεται στη συνέχεια είναι **συνοπτική / περιληπτική**.
 - **Δεν περιλαμβάνει το σύνολο της ανάλυσης** (για την οικονομία της παρουσίασης).
 - Παρουσιάζεται το πρώτο επίπεδο, δηλαδή οι ομάδες δεξιοτήτων ή επαγγελματιών.
- Στο Κείμενο Βάσης (αρχείο) καταγράφονται λεπτομερώς οι προτεινόμενες Δεξιότητες και οι Ομάδες Επαγγελματιών/ Ειδικότητες με πολύ μεγαλύτερο βάθος και έκταση, και με συγκεκριμένη κωδικοποίηση.

Η Αναγνώριση: Τεχνικές Δεξιότητες και Προτεραιότητες Τομέα ΒΥΦΑ

Ομάδες Τεχνικών Δεξιοτήτων

- Δεξιότητες ανάπτυξης υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων
- Δεξιότητες ανάπτυξης συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμού τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις
- Δεξιότητες σχετικές με Κλινική Έρευνα, Επανατοποθέτηση/Επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς
- Δεξιότητες σχετικές με φαρμακευτικά προϊόντα, λειτουργικά τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής και καλλυντικά βασισμένα σε πρώτες ύλες από ελληνικά φυτά (χερσαία και θαλάσσια), θαλάσσιους οργανισμούς και μικροοργανισμούς. Αξιοποίησης της ελληνικής βιοποικιλότητας
- Δεξιότητες σχετικές με Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς/Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας
- Δεξιότητες σχετικές με ανάπτυξη ζωικών προτύπων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/ συστημάτων στα πλαίσια προ-κλινικών δοκιμών φαρμάκων και ανακάλυψη βιοδεικτών
- Δεξιότητες σχετικές με ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων
- Δεξιότητες σχετικές με Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων
- Δεξιότητες σχετικές με Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων In-Vitro Διαγνωστικών Προϊόντων
- Δεξιότητες σχετικές με αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα

Η Αναγνώριση: Ήπιες Δεξιότητες και Προτεραιότητες Τομέα ΒΥΦΑ

Ομάδες Ήπιων Δεξιοτήτων

- Δεξιότητες Διαχείρισης Έρευνας και Καινοτομίας
- Δεξιότητες Επικοινωνίας και Συνεργασίας με Κλινικούς Επαγγελματίες
- Ικανότητες Διαχείρισης Ασφάλειας Φαρμάκων και Ρυθμιστικών Θεμάτων
- Ικανότητες Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και Ηγεσία
- Δεξιότητες Επιχειρηματικότητας σε πεδία υψηλής τεχνολογίας, βιοϊατρικής, γενετικής, φαρμακευτικής και διαγνωστικής καινοτομίας

Η αναγνώριση: Δεξιότητες και Ομάδες Επαγγελματιών Τομέα ΒΥΦΑ

Τα επαγγέλματα ομαδοποιούνται σε λειτουργικές περιοχές του τομέα

Όλες οι STEM ειδικότητες σχετίζονται με την ανάπτυξη δεξιοτήτων του τομέα

Ενδεικτικά, αναλύονται περαιτέρω:

- 1η Ομάδα Επαγγελματιών:** Νανοτεχνολογία και Ιατρική Μηχανική
- 2η Ομάδα Επαγγελματιών:** Χημεία και Φαρμακευτική Μηχανική
- 3η Ομάδα Επαγγελματιών:** Γονιδιωματική και Βιοπληροφορική
- 4η Ομάδα Επαγγελματιών:** Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Φαρμάκων
- 5η Ομάδα Επαγγελματιών:** Κλινικές Μελέτες, Διασφάλιση Ποιότητας και Ρυθμιστικά Θέματα
- 6η Ομάδα Επαγγελματιών:** Διαχείριση και Καινοτομία στην Υγεία
- 7η Ομάδα Επαγγελματιών:** Βιοπληροφορική και Ηλεκτρονική Υγεία και Μακροχρόνια Φροντίδα: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς / Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας
- 9η Ομάδα Επαγγελματιών:** Διεπιστημονικές STEP Ειδικότητες και Επαγγελματίες Υγείας

Παράδειγμα ανάλυσης μιας Ομάδας Τεχνικών Δεξιοτήτων σε επιμέρους εξειδικευμένες Δεξιότητες

Τεχνικές Δεξιότητες

T1. Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων

- **(ΒΥΦΑ-T1.1) Δεξιότητες για την σύνθεση και ανάπτυξη νέων φαρμακευτικών προϊόντων και υπεργενόσημων υψηλής προστιθέμενης αξίας** (added value medicines) για τα οποία δεν υπάρχουν ήδη εγκεκριμένα γενόσημα όπως χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προσέλευσης καθώς και συναφείς δεξιότητες για θέματα κανονισμών και ποιοτικού ελέγχου. Δεξιότητες σύνθεσης και ανάπτυξης γενόσημων και βιοομοειδών φαρμάκων, διασφαλίζοντας ότι είναι θεραπευτικά ισοδύναμα με το προϊόν αναφοράς, διατηρώντας παράλληλα υψηλή ποιότητα.
- **(ΒΥΦΑ-T1.2) Γνώση των διαδικασιών παρασκευής φαρμακευτικών προϊόντων, και υπεργενόσημων** συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων για βιολογικά και βιοομοειδή φάρμακα, για τη βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων (νέες περιεκτικότητες φαρμάκων σε δραστικές ουσίες, νέες φαρμακοτεχνικές μορφές, τροποποίηση φαρμακοτεχνικής μορφής, γνώσεις βιοδιαθεσιμότητας και φαρμακοκινητικών χαρακτηριστικών, και ποιοτικής σύστασης φαρμάκων με χρήση διαφορετικών εκδόχων, καθώς και δεξιότητες καινοτόμων προσεγγίσεων προστιθέμενης αξίας, όπως η κατανόηση στρατηγικών για την ενίσχυση της συμμόρφωσης των ασθενών με τη φαρμακευτική αγωγή, (π.χ. ανάπτυξη νέων σκευασμάτων, συστημάτων χορήγησης ή προγραμμάτων εκπαίδευσης ασθενών), κλπ.

.....

Παράδειγμα ανάλυσης μιας Ομάδας Ήπιων Δεξιοτήτων σε επιμέρους εξειδικευμένες Δεξιότητες

Ήπιες Δεξιότητες

H1. Διαχείριση Έρευνας και Καινοτομίας

- **(ΒΥΦΑ-H1.1) Διαχείριση και Στρατηγική Καινοτομίας σε Ερευνητικά Έργα:** Εφαρμογή στρατηγικών για την ανάπτυξη καινοτόμων φαρμακευτικών προϊόντων, με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της εμπορικής αξίας των ερευνών.
- **(ΒΥΦΑ-H1.2) Ανάπτυξη Καινοτόμων Φαρμακευτικών Προϊόντων:** Ενορχήστρωση καινοτομικών στρατηγικών για την παραγωγή νέων φαρμάκων και θεραπευτικών μεθόδων, διασφαλίζοντας την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης στην αγορά.
- **(ΒΥΦΑ-H1.3) Συντονισμός Ομάδων Έρευνας και Ανάπτυξης:** Καθοδήγηση ομάδων για τη δημιουργία νέων θεραπειών, φαρμάκων και ιατρο-τεχνολογικών προϊόντων, προάγοντας τη συνεργασία και την ενότητα, αλλά και την αποτελεσματική κατανομή πόρων και χρόνου.
- **(ΒΥΦΑ-H1.4) Διαχείριση Διασυνοριακών Ερευνητικών Έργων:** Συντονισμός έργων που περιλαμβάνουν διεθνείς συνεργασίες, διασφαλίζοντας τη συμβατότητα των πολιτικών και στρατηγικών.
- **(ΒΥΦΑ-H1.5) Σχεδιασμός Στρατηγικών Διάχυσης Νέας Τεχνολογίας:** Διαχείριση της διάδοσης και εμπορευματοποίησης καινοτόμων τεχνολογιών και βιοφαρμάκων μέσω εκστρατειών ενημέρωσης και εκπαίδευσης του κοινού και των κλινικών επαγγελματιών.

.....

Παράδειγμα ανάλυσης Ομάδων Επαγγελματιών/Ειδικοτήτων

1η Ομάδα Επαγγελματιών: Νανοτεχνολογία και Ιατρική Μηχανική (Περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι:)

- **Μηχανικοί Νανοτεχνολογίας:** Σχεδιασμός νανοϋλικών για στοχευμένη φαρμακευτική παράδοση, νανοβιοτεχνολογία για την ανίχνευση και θεραπεία ασθενειών, ανάπτυξη νανοφάρμακων.
- **Μηχανικοί Βιοϊατρικού Εξοπλισμού:** Σχεδίαση και ανάπτυξη ιατρικών συσκευών, καινοτόμες τεχνολογίες παρακολούθησης και θεραπείας, εφαρμογή έξυπνων συστημάτων χορήγησης φαρμάκων. Αφορά την εξειδίκευση επαγγελματιών μηχανικού, διαφόρων τομέων (όπως μηχανολογίας, λογισμικού, ηλεκτρονικής, πληροφορικής) στις ιδιαίτερες απαιτήσεις ανάπτυξης ιατρικών εφαρμογών συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με κανονιστικές απαιτήσεις και πρότυπα.
- **Ειδικοί Εμβιομηχανικής (Biomedical Engineers):** Σχεδιασμός και ανάπτυξη πρωτοποριακών ιατρικών τεχνολογιών (π.χ. λογισμικά προσομοίωσης όπως τα ANSYS, COMSOL) και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού (π.χ. εμφυτεύματα, προθέσεις, συσκευές απεικόνισης) κατασκευή καινοτόμων ιατρικών οργάνων, προσομοιώσεων βιολογικών διαδικασιών, και στη βελτίωση των τεχνικών χειρουργικής και θεραπευτικών συσκευών.
- **Ειδικοί Διαχείρισης Φαρμάκων:** Εφαρμογή νανοσυσκευών στη θεραπεία, ανάπτυξη και βελτίωση φαρμακευτικών συστημάτων ελεγχόμενης αποδέσμευσης.

.....

Η αναγνώριση: Προτεινόμενες Δράσεις

1

Εξειδικευμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Πιστοποίηση

- Δημιουργία προγραμμάτων εξειδικευμένης κατάρτισης
- Ανάπτυξη μικτών προγραμμάτων κατάρτισης (blended learning)
- Διασύνδεση των προγραμμάτων σπουδών των ΑΕΙ με τις σύγχρονες τάσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων καινοτομίας
- Δημιουργία και υλοποίηση μικρο-πιστοποιήσεων.
- Ενίσχυση Επιχειρηματικών Δεξιοτήτων Ερευνητών & Νέων Επιστημόνων

2

Πρακτική Εμπειρία και Εφαρμοσμένη Μάθηση

- Στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης με βάση τις ανάγκες των επιχειρήσεων (on-demand), μέσω ΑΕΙ/Ερευνητικών Φορέων και ιδιωτικών παρόχων (τύπου voucher).
- Οργανωμένα προγράμματα πρακτικής άσκησης για μεταπτυχιακούς/διδακτορικούς φοιτητές
- Βιομηχανικά διδακτορικά και διακρατικές ανταλλαγές προσωπικού μέσω Erasmus+, Digital Europe και Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας.
- Εφαρμοσμένη μάθηση σε πραγματικά περιβάλλοντα (teaching factory, challenge-based learning). Αξιοποίηση στελεχών του ερευνητικού τομέα, σε εκπαίδευση στο χώρο των επιχειρήσεων.
- Υβριδικά μοντέλα εκπαίδευσης (onsite/online, webinars, labs, θεματικά συνέδρια).
- Υλοποίηση έργων άμεσης συνεργασίας μεταξύ ΜΜΕ και ερευνητικών φορέων.

3

Δίκτυα και Υποστηρικτικές Δομές

- Δημιουργία living labs και knowledge hubs, clusters με mentoring, hands-on workshops, χρήση δομών όπως fab labs/testbeds.
- Δικτύωση ΑΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων με βιομηχανίες/ εταιρείες για την ανάπτυξη διατμηματικών προγραμμάτων σπουδών και ερευνητικών δράσεων.
- Αξιοποίηση των Κέντρων Ικανοτήτων και των Κέντρων Αριστείας για την παροχή υπηρεσιών ως προς την ανάπτυξη ικανοτήτων. Δικτύωση με άλλες συμπράξεις και φορείς.
- Δημιουργία εθνικής πλατφόρμας συνεργασίας για βιομηχανία – έρευνα – πανεπιστήμια.
- Δημιουργία skills observatory για καταγραφή και πρόβλεψη δεξιοτήτων του τομέα. Ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης των τάσεων για δεξιότητες καινοτομίας στους τομείς της ΕΣΕΕ.
- Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων στο οικοσύστημα δεξιοτήτων καινοτομίας.

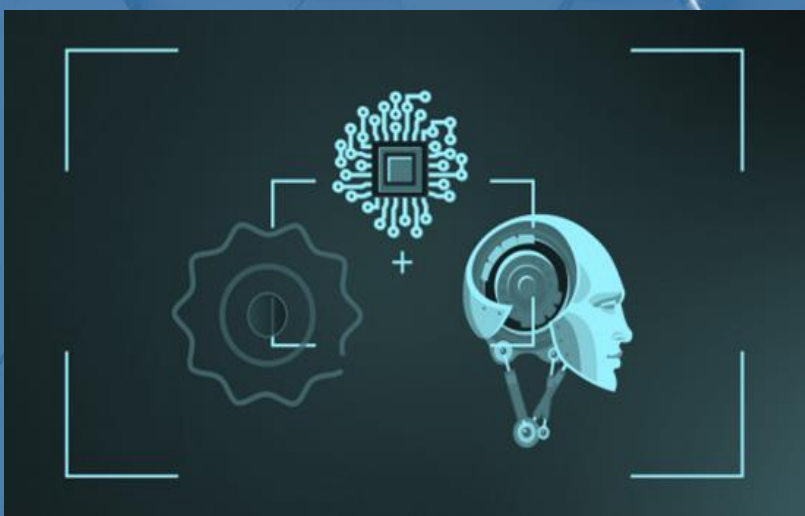
4

Κίνητρα και Χρηματοδοτικά Εργαλεία

- Κρατική συγχρηματοδότηση για την επανεκπαίδευση και εξέλιξη στελεχών σε επιχειρήσεις τεχνολογίας.
- Παροχή υποτροφιών και δημιουργία μηχανισμών mentoring για την ανάπτυξη ταλέντων.
- Ανάπτυξη μηχανισμών των ΑΕΙ και των Ερευνητικών Φορέων για μεταφορά τεχνογνωσίας και παροχή υπηρεσιών για την ανάπτυξη ικανοτήτων.
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας και την ανάπτυξη πιστοποιημένων προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων.

Σχετικά Ερωτήματα που θα διερευνηθούν στο πλαίσιο λειτουργίας των πλατφορμών καινοτομίας και της διαβούλευσης:

- **Τεχνικές και Ήπιες Δεξιότητες:** Ποιες τεχνικές και ήπιες δεξιότητες αναγνωρίζονται ως σημαντικές και πρέπει να συμπληρωθούν στο κείμενο βάσης;
- **Περιφερειακότητα:** Πως διασφαλίζεται/ θα διασφαλιστεί η περιφερειακή διάσταση;
- **Διατομεακότητα:** Ποιες είναι οι τεχνικές δεξιότητες καινοτομίας του τομέα με διατομεακό χαρακτήρα;
- **Ποιες είναι οι καταλληλότερες μορφές δράσεων για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που αναγνωρίστηκαν;** Τι είδους δράσεις είναι αναγκαίες; Ποια η στόχευσή τους;
- **Υπάρχουν στην αγορά επαρκείς μηχανισμοί για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που αναγνωρίστηκαν;** Αν όχι τι μηχανισμοί πρέπει να αναπτυχθούν; Ποιες ομάδες επαγγελματιών επηρεάζουν; Ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς;
- **Δεξιότητες - STEP:** Ποια η βαρύτητα των STEP δεξιοτήτων για τον κάθε τομέα; Ποιες STEP δεξιότητες κρίνονται αναγκαίες; Υπάρχει το σχετικό δυναμικό και η ζήτηση στη χώρα για την ανάπτυξή τους;

Ευχαριστώ για την προσοχή σας